- Maariv Uutisia Israelista ja maailmalta **Maailmassa**

Turkki tekee yllättävän tarjouksen Egyptille Välimerellä – ja Kreikka saattaa joutua maksamaan siitä hinnan

Ankara tarjoaa Kairolle uutta merirajasopimusta, jonka se väittää antavan sille yli 15 000 neliökilometriä lisää rajaa. Tämä tapahtuu Libyan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisen jälkeen ja Kreikan kanssa käydyn Välimeren luonnonvarojen hallinnasta käydyn taistelun taustalla.

Eli Leon06:00 | 29.10.2026

Recep Tayyip Erdogan, Abdel Fattah al-Sisi | Kuva: Reuters, tietokonekäsittely: Maariv Online3galleria

Turkki ehdottaa Egyptille uuden sopimuksen allekirjoittamista itäisen Välimeren merirajojen rajaamisesta. Turkki väittää, että sopimus antaisi Kairolle oikeudet yli 15 000 neliökilometriin lisää merialuetta verrattuna mahdolliseen sopimukseen Kreikan kanssa . Turkin Anadolu-uutistoimiston mukaan ehdotus tulee keskellä kiihtyvää taistelua alueen merialueiden ja maakaasuvarojen hallinnasta, vain päiviä sen jälkeen, kun Libyan parlamentti hyväksyi Ankaran kanssa vuonna 2019 allekirjoitetun meriliikennesopimuksen.

Turkin puolustusministeriö ilmoitti, että Ankara on valmis aloittamaan neuvottelut Kairon kanssa merirajojen sääntelystä maiden yhteisten etujen mukaisesti. Ministeriön lausunnossa todettiin: "Korostamme jälleen kerran, että olemme valmiita allekirjoittamaan Egyptin kanssa sopimuksen merialueiden rajaamisesta yhteisten etujen mukaisesti." Väitettiin myös, että tällainen sopimus antaisi Egyptille yli 15 000 neliökilometriä lisää verrattuna mahdolliseen sopimukseen Kreikan kanssa. Tämä on Turkin arvio, jota ei ole vahvistettu itsenäisesti, eikä sopimus ole jo saavutettu.

Sopimus Libyan kanssa ja konflikti Kreikan kanssa

Turkin ehdotus tulee sen jälkeen, kun Libyan itäosassa sijaitseva edustajainhuone hyväksyi 20. lokakuuta Ankaran ja Tripolin hallituksen marraskuussa 2019 allekirjoittaman meriyhteisymmärryspöytäkirjan. Sopimus luo merirajan Turkin ja Libyan välille, ja Kreikan mukaan se jättää huomiotta Kreikan saarten, pääasiassa Kreetan, merioikeudet.

Erdogan, Kyriakos Mitsotakis | Kuva: Reuters

Kreikka, Kypros ja Egypti vastustavat sopimusta, jonka ne sanovat loukkaavan niiden suvereniteettioikeuksia ja kansainvälisen oikeuden sääntöjä. Ankara puolestaan väittää, että sopimus perustuu Välimeren rannikkovaltioiden välisen oikeudenmukaisen omaisuudenjaon periaatteisiin. Euroopan unioni on aiemmin arvostellut sopimusta ja todennut, että se loukkaa kolmansien maiden oikeuksia.

Egypti on strategisen valinnan edessä

Elokuussa 2020 Egypti ja Kreikka allekirjoittivat osittaisen sopimuksen talousvyöhykkeidensä rajaamisesta Välimerellä vastauksena Turkin ja Libyan väliseen aloitteeseen. Sopimuksen tarkoituksena on muun muassa suojella niiden oikeuksia etsiä ja tuottaa maakaasua.

Viime vuosina Ankaran ja Kairon suhteet ovat kuitenkin parantuneet merkittävästi yli vuosikymmenen kestäneen diplomaattisen jännitteen jälkeen. Turkki pyrkii hyödyntämään lähentymistä saadakseen Egyptin muuttamaan kantaansa merirajakysymyksessä.

Turkin armeija | Kuva: Reuters

Tästä huolimatta Kairo ei kiirehdi asettumaan Ankaran puolelle. Vasta viime viikolla Egyptin ja Kreikan ulkoministerit tekivät selväksi, että ne hylkäävät Turkin ja Libyan välisen sopimuksen ratifioinnin. Maat jopa neuvottelevat merisopimuksensa laajentamisesta itään, kohti Kyprosta.

Turkin toimi voi vaikuttaa myös Israelin etuihin, sillä Israelilla on merkittävää yhteistyötä Egyptin, Kreikan ja Kyproksen kanssa energiasektorilla. Rajakysymyksen lisäksi kamppailu koskee myös oikeuksia etsiä ja tuottaa maakaasua, vedenalaisen energiainfrastruktuurin käyttöönottoa ja strategista vaikutusvaltaa itäisellä Välimerellä.